

Има ли енергийна бедност в моята община? Къде е концентрирана и колко сериозна е тя? Кои са най-засегнатите лица? Кои фактори имат най-определящо значение?

Предупредителните сигнали за евентуално наличие на енергийна бедност могат да дойдат отвсякъде. Може да са под формата на информация, получена от социалните служби, че значителен брой домакинства търсят помощ заради високи сметки за ток, или може би просто сте се запознали с националния доклад за енергийната бедност и подозирате, че Вашата община може също да е засегната. **Диагностиката** поставя началото на поредица от събития, които включват действия за смекчаване на енергийната бедност, и е от първостепенно значение за установяването на основните причини за нея.

Консултантският център за енергийна бедност предлага **7 практически стъпки, които да подпомогнат общините в усилията им да започнат да анализират и да търсят решения за преодоляване на енергийната бедност**, независимо от техните географски, културни и икономически условия. Можете да използвате тези стъпки като контролен списък или книга с рецепти и да започнете с най-подходящите от тях. Същината на методологията може да бъде адаптирана към конкретния контекст и да Ви помогне да разработите основен набор от действия или да интегрирате енергийната бедност в съществуващите климатични и енергийни планове. В края на този първи етап ще имате на разположение завършен доклад за „Локална диагностика на енергийната бедност“, който може да бъде изключително полезен не само за планиране и прилагане на мерките, но също и за ангажиране на по-широка мрежа от заинтересовани лица въз основа на конкретни доказателства.

И така, нека да започнем прегледа на стъпките за диагностика на енергийната бедност.

7 практически стъпки за диагностика на енергийната бедност - Учебно ръководство на Консултантски център за енергийна бедност

ПЪТУВАНЕТО
ЗАПОЧВА ОТТУК

Контекст и координация

Стъпка 1 - Осъзнайте комплексния характер на енергийната бедност

Цел:

По-задълбочено разбиране на темата

Започнете с пълен преглед на начините, по който енергийната бедност се проявява в общината. Прочете какво представлява енергийната бедност, причините, движещите механизми, последствията и какво е необходимо за диагностициране на този проблем. По време на проучването ще откриете различни публикации и учебни материали, които могат да бъдат използвани на различни етапи.

Дейност:

Създайте списък на всички налични ресурси.

Стъпка 2 - Идентифицирайте и ангажирайте заинтересованите страни

Цел:

Сформиране на работна група

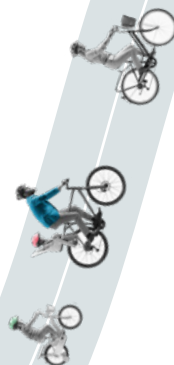
Енергийната бедност засяга различни сфери на обществото, включително социален, енергиен, жилищен, здравен и екологичен сектор. За да можете да анализирате проблема от различни перспективи, започнете да обединявате усилия с вътрешни (от други отдели) и външни заинтересовани лица (извън общинската администрация). С вътрешните заинтересовани лица разгледайте възможността за създаване на междуведомствена работна група, която да внесе различни технически и социални перспективи в диагностиката.

Външните заинтересовани лица, към които може да се обърнете, за да изследвате възможности за сътрудничество, са местни експерти, граждански организации, неправителствени организации, социални служби, кооперативи, изследователски центрове, университети, енергийни агенции/компани, банки, инвестиционни фондове, малки и средни предприятия и други.

Дейност:

Определете вътрешните и външните заинтересовани лица и организирайте срещи за разглеждане на евентуални механизми на взаимодействие.

От информация до дефиниция

Стъпка 3 - Формулирайте и анализирайте хипотезите

Цел:

Детайлизиране на първоначалните наблюдения с допълнителни елементи

Независимо какво е стимулирало интереса Ви към диагностицирането на енергийната бедност, ще Ви бъде от полза да разгледате различни хипотези, които могат да допринесат с допълнителна информация към първоначалното предположение. На този етап ще можете да стъпите върху практическия опит и знания на работните групи по отношение на местните предизвикателства и осигуряването на подкрепа на уязвимите граждани. Освен това ще можете да комбинирате този опит с информацията от извършеното проучване (Стъпка 1), за да формулирате набор от хипотези за потенциалните въпроси, които трябва да бъдат разгледани.

Дейност:

Създайте списък с хипотези и анализирайте тяхната целесъобразност. Пример:

Хипотеза: Считаме, че в квартал X може да има енергийна бедност, поради лошото качество на жилищата

Въпроси: Какви са проблемите с жилищата (покривна изолация, стари сгради, стари отоплителни системи и др.)? Защо не са санирани?

Информация в подкрепа на хипотезата: Налична.

Стъпка 4 - Определете информацията, която трябва да съберете: подходящи показатели и други източници

Цел:

Измерване на въздействието на местно ниво

Показателите като цяло представляват метод за мониторинг на нашите усилия и следователно могат да се използват за ориентиране и/или регулиране на определените за прилагане мерки. Необходимо е да бъде избрана комбинация от количествени и качествени показатели за енергийна бедност, които да са подходящи за мониторинг на локалното въздействие и да осигуряват известна степен на гъвкавост и нюансиране с цел ефективно отчитане на уязвимостта на населението. Те трябва да представят различни аспекти на проблема и да осигуряват информативни резултати. Едновременно с това трябва да бъде взет предвид и наличният бюджет. Определянето на показател, който да бъде представителен, измерим и точен, може да бъде доста трудна задача. Добра отправна точка е да разгледате наличните набори от 56 локални показателя за енергийна бедност, предложени от Конвента на кметовете, съвместно с Консултантския център за енергийна бедност.

Дейност:

Определете набор от показатели, които могат да бъдат подходящи за местния контекст, и преценете дали ще бъдат полезни за осигуряване на отговорите, свързани с Вашата хипотеза.

От информация до дефиниция

Стъпка 5 - Съберете данни и допълнителни доказателства

Цел:

Проучване на обработваната информация

В тази стъпка е време да потърсите данни, които отговарят на поставените от хипотезите въпроси и които могат да бъдат свързани с избраните показатели. Важно е да се уверите, че данните се подчиняват на определени принципи, като например **географско разпространение**. Сортираните данни и доказателства трябва да бъдат съизмерими с мащаба на Вашия интерес. Обърнете внимание, че мащабирането на националните данни може да доведе до погрешни тълкувания. Важен принцип за установяване на тенденциите е **разпределението във времето**, а именно наборът от данни трябва да бъде наличен за различни периоди. Освен това е важно да се уверите, че данните ще бъдат актуализирани в бъдеще, за да можете да следите промените и ефективността на Вашите действия. И накрая идва принципът за **валидност и надеждност**, особено ако данните не се събират директно от Вас, а се осигуряват от външни организации. Необходимо е да проверите ресурсите и да се уверите, че те са надеждни. Трябва да сте сигурни например, че количествените данни са събрани съгласно принципите на статистиката.

Дейност:

След като прегледате съществуващите данни, преценете дали са необходими още данни, които можете да събирате например чрез националната статистика, чрез анкети, интервюта или фокус групи.

Стъпка 6 - Обработка на всички данни и информация

Цел:

Свързване на точките между хипотези, показатели и информация

След като изберете показателите и съберете данни, които ги представят по оптимален начин, е време да преразгледате хипотезите, формулирани в Стъпка 3. Не съществува само един правилен начин за анализ на данните. Можете да определите набор от показатели и да ги разгледате поотделно или да ги сравните един с друг, а можете също да ги разгледате като съвкупност. Можете **да подложите хипотезите на повторен анализ** през призмата на новополучените резултати и да ги обсъдите в сформирания работна група.

Дейност:

ДСъставете таблица с хипотези, показатели и набор от данни, като комбинирате всяка от хипотезите с конкретни показатели и набора от данни, необходим за нейния мониторинг.

Окончателно оформяне

Стъпка 7 - Дефинирайте местната енергийна бедност и споделете информацията

Цел:

Завършване на първия етап с отчетност за процеса и споделяне на ключова информация.

След като вече имате всички отделни елементи, е време да завършите етапа на диагностика със структуриран доклад, който проследява възприетата методология и изпълнените стъпки. Така ще можете по-лесно да запомните какво е направено и да разясните процеса на външни лица, които се интересуват как сте извършили диагностиката. На този етап трябва да сте наясно как да канализирате информацията, за да ангажирате различни типове аудитории, които могат да подкрепят предложените мерки. Способността за комуникация е мощен инструмент за постигане на консенсус, за мобилизиране на политическата воля и/или за осигуряване на средства. За да постигнете това, формулирайте ключовите послания, които искате да предадете, и определете целевата аудитория или аудитории.

Дейност:

Подгответе доклад за направената диагностика на енергийната бедност и го споделете с различни заинтересовани лица, за да съберете мнения. Определете отговорно лице, което да редактира окончателната версия на доклада, и започнете да мислите за следващия етап: планиране на действията.

Този документ е съставен от консултантския център за енергийна бедност (ЕРАН), водеща инициатива на ЕС, организирана от Европейската комисия по задание на Европейския парламент. Съдържанието е въз основа на „Наръчник на ЕРАН 1: Ръководство за диагностика на енергийната бедност“, което е част от „Наръчници на ЕРАН: Ръководство за разбиране и преодоляване на енергийната бедност“. Поредицата от практически ръководства е предназначена за местните правителства и специалисти и има за цел да ги подпомогне в търсенето на решения за преодоляване на енергийната бедност, които гарантират ефективно управление на социалните измервания на енергийния преход.

Дата на публикуване: Септември 2023